

Trichoglossum walteri

Knubbig hårjordtunga

Storsvampar, Sporsäcksvampar

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Sårbar (VU)
A2c+3c+4c; C1+2a(i)

Klass: *Geoglossomycetes*, **Ordning:** Geoglossales (jordtungor), **Familj:** *Geoglossaceae*, **Släkte:** *Trichoglossum*, **Art:** *Trichoglossum walteri* - knubbig hårjordtunga (Berk.) E.J.Durand **Synonymer:** *Geoglossum walteri* Berk.

Kännetecken

Hårjordtungor är svarta, något sammetsaktigt ludna, tunglika svampar. De är 3–7 cm höga och överst klubblikt vidgade. Hårigheten är ibland bara synlig under lupp och arterna kan då lätt förväxlas med svarta jordtungor av släktet *Geoglossum*. För att kunna skilja arterna åt krävs mikroskopiska studier av sporererna.

Utbredning och status

Den näst mest sällsynta arten av släktet *Trichoglossum* i vårt land är knubbig hårjordtunga. Den är funnen enstaka gånger från Skåne till Medelpad samt ett större antal gånger i Närke. Koncentration av lokaler till detta landskap beror till stor del på specialinventeringar gjorda här under 1960-talet. Knubbig hårjordtunga är också uppgiven från Danmark och Norge. Många av artens växtplatser är nu förstörda. Världsutbredningen är dåligt känd.

Ekologi

Hårjordtungor växer i magra grässvålar, huvudsakligen i betesmarker.

Hot

Arten hotas främst av att beteshävden upphör så att en lågvuxen grässvål ersätts med högt gräs och sly. Skogsplantering eller användning av gödning på gammal, mager betesmark är andra hot.

Åtgärder

Lokalerna bör hävdas på traditionellt sätt med bete, helst av nötkreatur. Gödsling måste undvikas.

Övrigt

Utländska namn – NO: Vranglodnetunge, FI: Karvamaakieli.

Litteratur

Nannfeldt, J.A. 1942. The Geoglossaceae of Sweden (with regard also to the surrounding countries). *Arkiv för Botanik* 30A(4).

Nitare, J. 1984. Kartor över kända fynd av svarta jordtungor i Sverige. *Windahlia* 14: 77–94.

Nitare, J. 1988. Jordtungor, en svampgrupp på tillbakagång i naturliga fodermarker. *Svensk Bot. Tidskr.* 82: 341–368.

Författare

Johan Nitare 1992.